

УДК 346.9

ОСНОВНІ ВИМОГИ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ДЕРЖАВНИЙ РИНКОВИЙ НАГЛЯД І КОНТРОЛЬ НЕХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ»

Студент Р.А. Токар

Науковий керівник професор Г.І. Хімічева

Київський національний університет технологій та дизайну

***Ключові слова:** ринковий нагляд, контроль, забезпечення відповідності, безпека продукції.*

Згідно Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», ринковий нагляд – діяльність органів ринкового нагляду з метою забезпечення відповідності продукції встановленим вимогам, а також забезпечення відсутності загроз суспільним інтересам [1].

Відповідно до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» нагляд здійснюється у двох основних формах:

1) ринковий нагляд — проводиться органами ринкового нагляду, перелік та сфери відповідальності, щодо продукції, яка вже знаходиться на території України або перебуває під митним контролем, у разі припинення її митного оформлення.

2) контроль продукції — проводиться митними органами у зонах митного контролю щодо продукції, що ввозиться суб'єктами господарювання на митну територію України та заявляється у митний режим імпорту, реімпорту або будь-який інший митний режим, що передбачає вільний обіг цієї продукції на митній території України.

Метою здійснення ринкового нагляду є застосування обмежувальних (корегувальних) заходів з відповідним інформуванням про це громадськості щодо продукції, яка при її використанні за призначенням або за обґрунтовано передбачуваних умов і при належному встановленні та технічному обслуговуванні становить загрозу суспільним інтересам чи яка в інший спосіб не відповідає встановленим вимогам.

Законодавство України про державний ринковий нагляд і контроль продукції складається з Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», Закону України "Про загальну безпечність нехарчової продукції" [2], інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в цій сфері, у тому числі технічних регламентів.

Слід зазначити, що положення Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» щодо ринкового нагляду застосовуються до продукції, яка змонтована чи виготовлена виробником для власних потреб, лише у тих випадках, коли дія технічних регламентів поширюється на таку продукцію.

Дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані із здійсненням нагляду та контролю такої продукції: послуги та роботи; харчові продукти, харчові добавки, ароматизатори, дієтичні добавки та допоміжні матеріали для переробки харчових продуктів; продукти тваринного походження; корми, кормові добавки та премікси; живі рослини і тварини; продукція людського, рослинного і тваринного походження, що безпосередньо використовується як репродуктивний матеріал, призначений для відтворення; спирт, алкогольні напої та тютюнові вироби; лікарські засоби та ветеринарні препарати; наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги і прекурсори; ядерні матеріали, спеціальні матеріали, що розщеплюються, інша

продукція у сфері використання ядерної енергії; виробу військового призначення; об'єкти містобудування; об'єкти авіаційної діяльності.

Метою здійснення контролю продукції є забезпечення відповідності продукції, що ввозиться на митну територію України, встановленим вимогам до моменту її випуску у вільний обіг на митній території України та недопущення ввезення на митну територію України продукції, яка становить серйозний ризик суспільним інтересам.

Здійснення належного контролю на споживчому ринку підвищує рівень захисту права споживачів на безпеку продукції, сприяє зменшенню кількості підприємств, що допускають порушення законодавства про захист прав споживачів, запроваджує мотиваційні механізми для здійснення суб'єктами господарювання самостійного контролю відповідності продукції встановленим вимогам.

Органи ринкового нагляду проводять планові та позапланові перевірки характеристик продукції.

Планові перевірки характеристик продукції проводяться у розповсюджувачів цієї продукції, а позапланові - у розповсюджувачів та виробників такої продукції. Під час таких перевірок перевіряються характеристики лише того виду продукції, що є предметом перевірки.

Перевірки характеристик продукції проводяться на підставі наказів органів ринкового нагляду та посвідчень (направлень) на проведення перевірки, що видаються та оформляються відповідно до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" [3]. У разі одержання інформації про надання на ринку продукції, що становить серйозний ризик, відповідні накази та посвідчення (направлення) видаються і оформляються невідкладно.

За результатами перевірки характеристик продукції складається акт. Результатом перевірки може бути застосування заходу ринкового нагляду, а саме:

- обмеження надання продукції на ринку;
- заборони надання продукції на ринку;
- вилучення продукції з обігу;
- відкликання продукції;
- контролю стану виконання рішень про вжиття обмежувальних (корегувальних) заходів;
- попередження органами ринкового нагляду споживачів (користувачів) про виявлену цими органами небезпеку, що становить продукція [4].

Таким чином, проаналізувавши основні вимоги Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» ми дійшли висновку, що державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції є невід'ємною складовою системи технічного регулювання, який повинен забезпечувати відповідність продукції, що вводиться або вже перебуває в обігу на ринку, вимогам технічних регламентів та національних стандартів, а також відсутність загроз здоров'ю та інші аспекти захисту суспільних інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. ЗУ «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» від 02.12.2010 р. №2735-VI/<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2735-17>
2. ЗУ «Про загальну безпечність нехарчової продукції» від 02.12.2010 р. № 2736-VI/<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2736-17>
3. ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 р. № 877- V/<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
4. <http://dpssmk.gov.ua>